

Фінанси, банківська справа і страхування

УДК 336.711

Бондаренко Лідія Петрівна

*кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
Національний університет «Львівська політехніка»*

Бондаренко Лидия Петровна

*кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов
Национальный университет «Львовская политехника»*

Bondarenko Lidia

PhD, Associate Professor of the Department of Finance

National University «Lviv Polytechnic»

ORCID: 0000-0002-3313-3569

Скіп Роксолана Андріївна

*студентка кафедри фінансів
Національного університету «Львівська політехніка»*

Скип Роксолана Андреевна

*студентка кафедры финансов
Национального университета «Львовская политехника»*

Skip Roksolana

Student of the Department of Finance

National University «Lviv Polytechnic»

ORCID: 0000-0001-9691-4699

**ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВОЇ СТАВКИ
ЯК ІНСТРУМЕНТА МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ЗАГРАНИЧНИЙ ОПИТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ УЧЕТНОЙ СТАВКИ
КАК ИНСТРУМЕНТА МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО
РЕГУЛИРОВАНИЯ**

FOREIGN EXPERIENCE OF USING THE DISCOUNT RATE AS A TOOL OF MACROECONOMIC REGULATION

Анотація. Зрушення, що відбулися на початку 21-го століття в глобальному фінансовому просторі, чітко продемонстрували велике значення монетарної політики для забезпечення ефективного економічного розвитку. Успішний міжнародний досвід реалізації монетарної політики викликає науковий інтерес з метою використання його у національній практиці. У статті проаналізовано сучасну практику реалізації монетарної політики низки країн світу на прикладі рівня облікової ставки. Розглянуто облікову ставку таких країн як: Республіка Білорусь, Російська Федерація, Республіка Польща, Угорщина, Королівство Норвегія, Республіка Болгарія, Німеччина, Чеська Республіка та Канада за останні 10 років. Також в статті досліджено взаємозв'язок зміни облікової ставки та динаміки величини виданих кредитів у Німеччині, Чеській Республіці та Канаді. Окрім того зіставлено динаміку облікової ставки з динамікою рівня інфляції Чеської Республіки та Канади. У ході аналізу було виявлено, що внаслідок коронавірусної кризи центральні банки майже всіх досліджуваних країн кілька разів знижували рівень облікової ставки, щоб підтримати національну фінансову систему та економіку в цілому. Рівновага в банківській системі формує основу для створення загальноекономічної рівноваги, а це в першу чергу досягається передбачуваністю, доречністю та ефективністю інструментів монетарної політики держави. Відзначимо, що на основі опрацювання статистичних даних, було виявлено, що стабільний рівень облікової ставки характерний для Республіки Болгарія та Німеччини, саме у цих державах було відмічено найменшу кількість змін (одна зміна) щодо значення облікової ставки з 2015 по 2020 рр. В свою чергу Канада визначається особливо частою зміною облікової ставки та

неоднозначною динамікою обсягів кредитування. У підсумку висвітлено прогнози щодо значення та динаміки облікової ставки у досліджуваних країнах у найближчому майбутньому.

Ключові слова: облікова ставка, монетарна політика, рівень інфляції.

Анотація. Сдвиги, произошедшие в начале 21-го века в глобальном финансовом пространстве, четко продемонстрировали большое значение монетарной политики для эффективного экономического развития. Успешный международный опыт реализации монетарной политики вызывает научный интерес с целью использования его в национальной практике. В статье проанализированы современные практики реализации монетарной политики ряда стран мира на примере уровня учетной ставки. Рассмотрена учетная ставка таких стран как Республика Беларусь, Российская Федерация, Республика Польша, Венгрия, Королевство Норвегия, Республика Болгария, Германия, Чехия и Канада за последние 10 лет. Также в статье исследовано взаимосвязь изменения учетной ставки и динамики величины выданных кредитов в Германии, Чешской Республике и Канаде. Кроме того сопоставлена динамика учетной ставки с динамикой уровня инфляции Чешской Республики и Канады. В ходе анализа было обнаружено, что в результате коронавирусного кризиса центральные банки многих исследуемых стран несколько раз снижали уровень учетной ставки, чтобы поддержать национальную финансовую систему и экономику в целом. Равновесие в банковской системе формирует основу для создания общеэкономического равновесия, а этого в первую очередь можно достичь с помощью предсказуемости, уместности и эффективности инструментов монетарной политики государства. Отметим, что на основе обработки статистических данных было обнаружено, стабильный уровень учетной

ставка характерен для Республики Болгария и Германии, именно в этих государствах было отмечено наименьшее количество изменений (одна смена) относительно значения учетной ставки с 2015 по 2020 гг. В свою очередь Канада выделяется особенно частой сменой учетной ставки и неоднозначной динамикой объемов кредитирования. В итоге освещены прогнозы относительно значения и динамики учетной ставки в исследуемых странах в ближайшем будущем.

Ключевые слова: *учетная ставка, монетарная политика, уровень инфляции.*

Summary. *The shifts that took place at the beginning of the 21st century in the global financial space have clearly demonstrated the great importance of monetary policy to ensure effective economic development. This is why successful international experience in the field of monetary policy implementation is of scientific interest in order to use it in national practice. The article analyzes the current practice of monetary policy in different countries on the example of the discount rate level. Chiefly the discount rate of such countries as the Republic of Belarus, the Russian Federation, the Republic of Poland, Hungary, the Kingdom of Norway, the Republic of Bulgaria, Germany, the Czech Republic and Canada is studied for the last 10 years. The article also examines the relationship between changes in the discount rate and the dynamics of loans in Germany, the Czech Republic and Canada. In addition, the dynamics of the discount rate is compared with the dynamics of inflation in the Czech Republic and Canada. As a result, the analysis has revealed that because of the coronavirus crisis, the central banks of almost all the surveyed countries lowered the discount rate level several times to support the national financial system and economy as a whole. Equilibrium in the banking system forms the basis to create general economic equilibrium, and this is primarily achieved by predictable, appropriate and effective instruments of the state's monetary*

policy. Note that based on the processing statistics, it has been found that the stable level of the discount rate is typical for the Republic of Bulgaria and Germany. Thus, these countries have the least number of changes (one change) in the discount rate level from 2015 to 2020. In turn, Canada is characterized by a particularly frequent change in the discount rate level and ambiguous dynamics of lending. To sum up, forecasts of the level and dynamics of the discount rate in the studied countries for the near future are briefly highlighted.

Key words: *discount rate, monetary policy, inflation rate.*

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Досвід реалізації монетарної політики в Україні свідчить, що заходи застосовані Національним Банком України не завжди були вчасними або ж навіть ефективними. Опрацювання практики інших країн дає можливість на прикладі довгострокового періоду часу прослідкувати дієвість тих чи інших монетарних інструментів, що використовувалися на різних етапах економічного розвитку при економічних кризах чи економічних підйомах. Особливо актуальним є вивчення заходів, що застосовувалися у світі у 2020 році при подоланні наслідків кризи під час пандемії COVID-19, і порівнянні їх результативності з українськими методами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження можливості імплементації успішного закордонного досвіду у фінансово-кредитний сектор економіки України є актуальними серед вітчизняних науковців. Серед науковців, що займалися цією тематикою, варто згадати Примостку О.О. [1], Сафонова Ю.М. [2], Дробязка А. [3], Міщенко В.І. [4], Фартушного І.Д. [5] та багатьох інших. Проте 2020 рік поставив нові виклики перед світовими центральними банками у боротьбі з економічною кризою, викликаною пандемією COVID-19, їх досвід ще не був ґрунтовно вивчений та проаналізований.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Основною метою статті є аналіз динаміки облікової ставки різних країн світу, зіставлення її з рівнем інфляції та величиною виданих кредитів в економіці конкретної країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Успішний досвід низки країн світу щодо реалізації монетарної політики викликає гострий науковий інтерес, оскільки може бути використаний в українській національній практиці. Відмінні особливості систем процентних ставок у різних країнах зумовлені багатьма чинниками, зокрема інституційною структурою та рівнем розвитку фінансових ринків.

Оцінимо величину та динаміку облікової ставки деяких країн, розглянувши їх у табл. 3.1.

Таблиця 1

Облікова ставка країн світу за 2015-2020 рр., у %

Дата	Республіка Білорусь	Російська Федерація	Республіка Польща	Угорщина	Королівство Норвегія	Республіка Болгарія
01.01.2015	20,00	17,00	4,00	2,10	1,25	0,01
01.01.2016	25,00	11,00	3,50	1,35	0,75	0,01
01.01.2017	18,00	10,00	3,50	0,90	0,50	0,00
01.01.2018	11,00	7,75	3,50	0,90	0,50	0,00
01.01.2019	10,00	7,75	3,50	0,90	0,75	0,00
01.01.2020	9,00	6,25	3,50	0,90	1,50	0,00
01.02.2020	9,00	6,25	3,50	0,90	1,50	0,00
01.03.2020	8,75	6,00	2,50	0,90	1,50	0,00
01.04.2020	8,75	6,00	2,00	0,90	0,25	0,00
01.05.2020	8,75	5,50	1,50	0,90	0,25	0,00
01.06.2020	8,00	5,50	1,50	0,75	0,00	0,00
01.07.2020	7,75	4,50	1,50	0,60	0,00	0,00
01.08.2020	7,75	4,25	1,50	0,60	0,00	0,00

Джерело: складено, використовуючи [6-11]

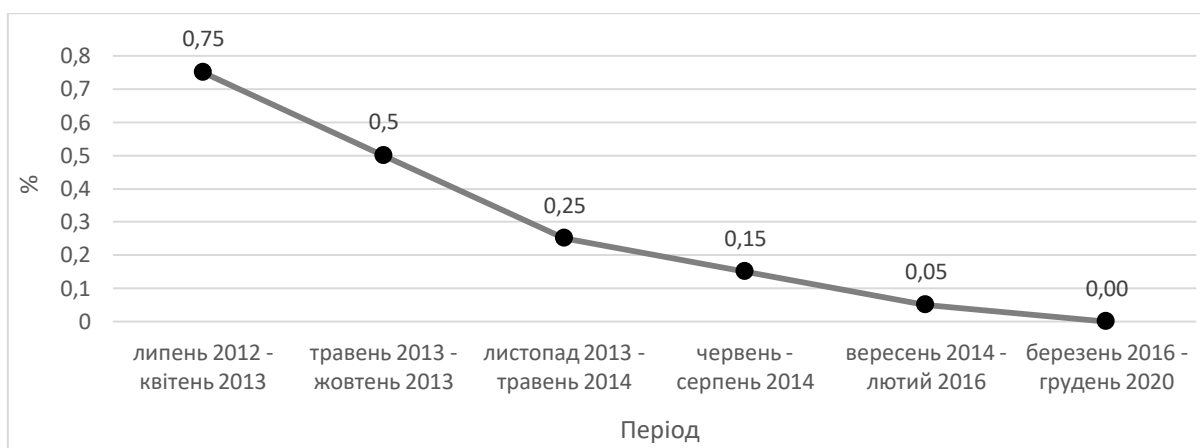
З табл. 1 ми бачимо, що з 2015 року облікова ставка у всіх досліджуваних країнах знижувалася. До прикладу у Республіці Білорусь її значення знизилось на 55%, у Російській Федерації – на 63%, у Республіці Польща – на 12,5%, в Угорщині – на 57%. Республіка Болгарія

характеризується найнижчим рівнем ставки рефінансування протягом досліджуваного періоду, а саме 0% з 2017 року.

Щодо Королівства Норвегія, то динаміка облікової ставки в цій країні неоднозначна. Так з 2015 по 2018 рр. центральний банк зменшував її значення, але протягом 2019 року вона була підвищена і станом на 01.01.2020 становила 1,5%. Можливо відбувалося б і подальше підвищення облікової ставки, якби не пандемія Covid-19, саме у зв'язку з цим з квітня 2020 року значення облікової ставки зменшується, а з червня дорівнює нулю. Зменшення облікової ставки у 2020 році спостерігається також і у інших країнах.

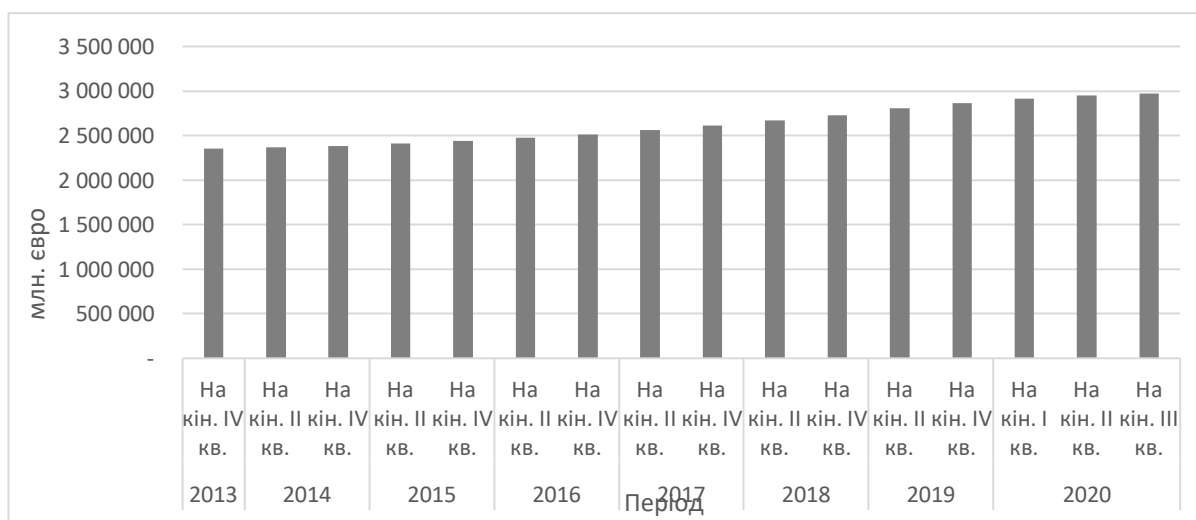
Підтверджує основні загальносвітові тенденції монетарна політика Німеччини.

Рис. 1. Динаміка облікової ставки Німеччини впродовж 2012-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [12]

На рис. 1 зображено динаміку облікової ставки Німеччини. Як можна побачити, облікова ставка у Німеччині з липня 2012 року до грудня 2020 року постійно знижувалась, за цей період максимальне її значення становило 0,75%, а мінімальне – 0,00%. Майже 5 років з 2016 по 2020 рр. облікова ставка зберігалася на рівні 0,00%.

Рис. 2. Динаміка обсягів кредитів у Німеччині впродовж 2013-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [12]

З рис. 2 ми спостерігаємо, що обсяги кредитування з кожним роком зростають, приріст коливається від 0,5% до 3%. Зниження облікової ставки у 2014-2020 роках відбувалось 3 рази: у червні 2014 року, у вересні 2014 року та у березні 2016 року. Класично, зменшення облікової ставки передбачає зниження вартості кредитних коштів, тобто, зменшення відсоткових ставок, внаслідок цього обсяги кредитування повинні збільшуватися.

Оцінити вплив змін можемо зіставивши темп приросту обсягів кредитів до та після зміни облікової ставки. На кінець 2013 року (до зниження облікової ставки) темп приросту обсягів виданих кредитів становив 0,55%. На кінець 2014 року – 0,75%, на кінець півроку 2015 року – 1,18%, на кінець 2015 року – 1,12% (після зниження облікової ставки до рівня 0,05%). Отже, після зменшення облікової ставки обсяги виданих кредитів у Німеччині суттєво зросли.

Проаналізуємо ще одну зміну облікової ставки, яка відбулась у вересні 2014 року, саме тоді облікова ставка досягла свого мінімуму (0,00%). Темпи приросту кредитування після встановлення індикатора на рівні 0,00% знаходилися в діапазоні 1,38 – 3,03%, а середнє значення становило 2,03% (у 2016-2019 рр.). У 2020 році приріст обсягів кредитів

почав поступово сповільнюватися, на кінець I кварталу приріст становив 1,78%, на кінець II кварталу – 1,14%, на кінець III кварталу – 0,67%. Що знову ж таки стало наслідком пандемія Covid-19.

Дещо мінливим є підхід Чеської Республіки до використання облікової ставки у своїй монетарній політиці.

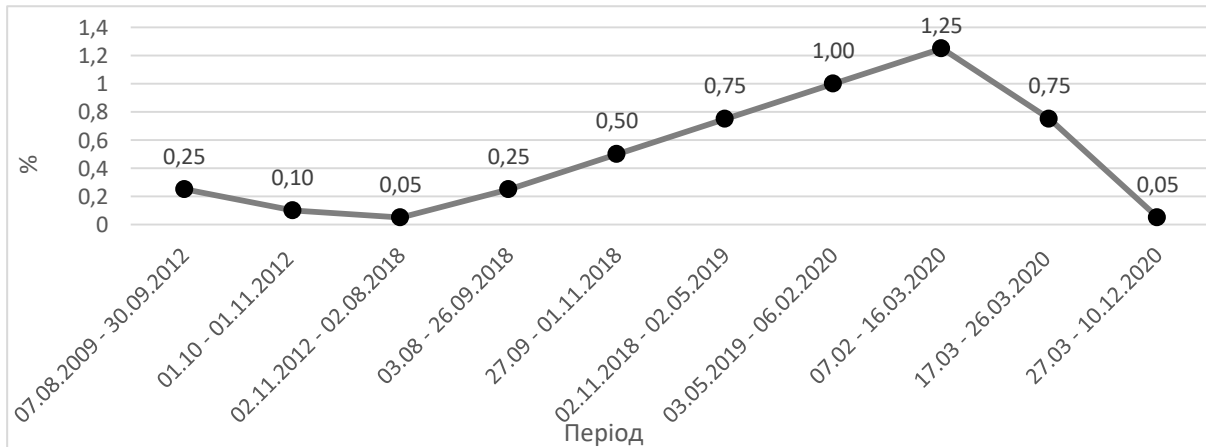

Рис. 3. Динаміка облікової ставки у Чеській Республіці впродовж 2009-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [13]

З рис. 3 бачимо, що динаміка облікової ставки Чеської Республіки кардинально відрізняється від динаміки облікової ставки Німеччини. З 2012 року показник у Чехії збільшується, а у Німеччині навпаки – зменшується. До серпня 2018 року значення облікової ставки характеризується відносно стабільним рівнем, так з листопада 2012 року по серпень 2018 року вона становила 0,05%. У другому півріччі 2018 року центральний банк тричі змінював рівень облікової ставки, кожного разу підвищуючи його, на кінець 2018 року облікова ставка становила 0,75%. У травні 2019 та лютому 2020 року облікову ставку вкотре було підвищено до рівня 1,00% та 1,25%, відповідно. Але вже протягом березня 2020 року двічі було прийнято рішення її зменшувати, і до кінця 2020 року вона становила 0,05%.

Як відомо, використовуючи такий інструмент, як облікова ставка, центральний банк може впливати також і на рівень інфляції в країні. Щоб

пояснити підняття облікової ставки з серпня 2018 року, розглянемо динаміку рівня інфляції у Чеській Республіці (рис. 4).

Рис. 4. Динаміка рівня інфляції у Чеській Республіці впродовж 2009-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [13]

Динаміка рівня інфляції Чеської Республіки є дуже нерівномірною, у 2009 – 2012 рр. спостерігаємо зростання рівня інфляції з 1,0 до 3,3%. Така зміна є наслідком світової економічної кризи 2008-2009 рр. Незважаючи на активізацію інфляційних процесів, облікова ставка протягом цього періоду була встановлена на рівні 0,25% та не змінювалася тривалий час. Окрім того у 2012 році облікова ставка двічі зменшувалася при зростаючій інфляції та досягненні нею свого максимального значення за досліджуваний період у 3,3%, хоча, як правило, центральний банк підвищує облікову ставку, щоб приборкати інфляційні процеси. З 2013-2016 рр. інфляційні процеси сповільнюються, досягаючи свого мінімуму 0,3%, а облікова ставка залишається на тому ж рівні (0,05%). З 2016-2017 рр. рівень інфляції знову зростає, а на кінець 2017 року досяг 2,5%, при цьому рівень облікової ставки так і не змінювався. Протягом 2018 року показник інфляції був на рівні 2,1-2,3%, а підвищення облікової ставки таки відбулося у III та IV кварталах 2018 року. Можемо припустити, що саме це позитивно вплинуло на зменшення рівня інфляції станом на кінець 2018 року (на 2 в.п). З кінця I кварталу 2019 до кінця III кварталу 2020 року

рівень інфляції починає зростати, незважаючи на підвищення облікової ставки протягом цього періоду до рівня 1,25%.

Отже, можемо зробити висновок, що центральний банк Чеської Республіки рідко використовував облікову ставку саме для приборкання інфляційних процесів.

Розглянемо вплив облікової ставки на обсяги кредитування у Чеській Республіці (рис. 5).

Рис. 5. Динаміка обсягів кредитування у Чеській Республіці впродовж 2010-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [13]

З рис. 5 бачимо, що обсяг виданих кредитів з кожним роком зростають. Середнє значення приросту становить 5,5% протягом досліджуваного періоду. Вищий за середній темп приросту спостерігався у 2011, 2013, 2016 та 2018 роках, у ці періоди він становив 7,3% (облікова ставка 0,25%); 9,7%, 6,9% (облікова ставка 0,05%) та 7,5% (облікова ставка 0,25%) відповідно. Можемо спостерігати пряму залежність зменшення обсягів виданих кредитів при зростанні рівня облікової ставки.

Розглянемо динаміку облікової ставки та динаміку рівня інфляції в Канаді впродовж останніх 10 років (рис. 6 та 7).

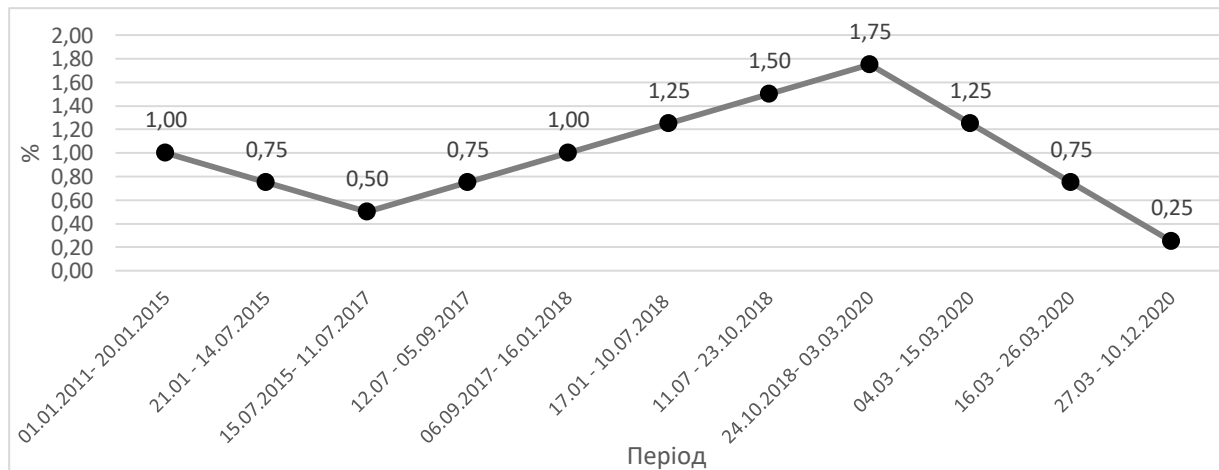

Рис. 6. Динаміка облікової ставки Канади впродовж 2011-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [14]

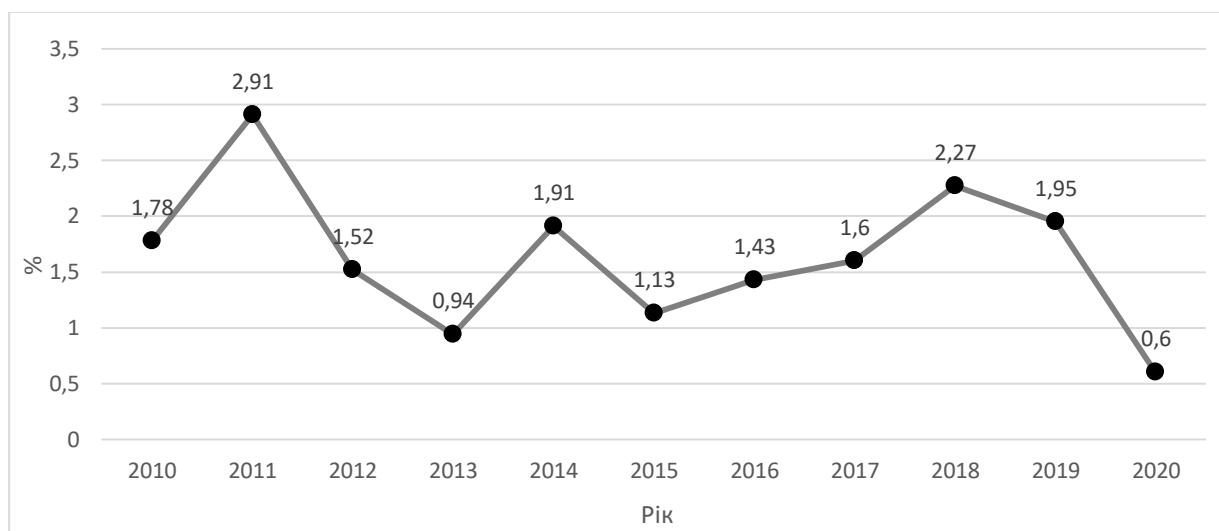

Рис. 7. Динаміка рівня інфляції у Канаді впродовж 2010-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [14]

Облікова ставка Канади протягом 4 років була встановлена на рівні 1% (січень 2011- січень 2015 років), за цей ж період динаміка рівня інфляції неоднозначна, рівень інфляції у 2012-2013 рр. зменшувався, а у 2014 році – збільшився на 203% або на 0,97 в.п. відповідно. У 2015 році центральний банк Канади двічі зменшив облікову ставку на 0,25 в.п., і до липня 2017 року вона становила 0,50%, при такому її рівні інфляція трималася у межах 1,13 – 1,6%.

У 2017 році облікова ставка двічі була підвищена на 0,25 в.п., також протягом цього року рівень інфляції дещо підвищився, але не критично.

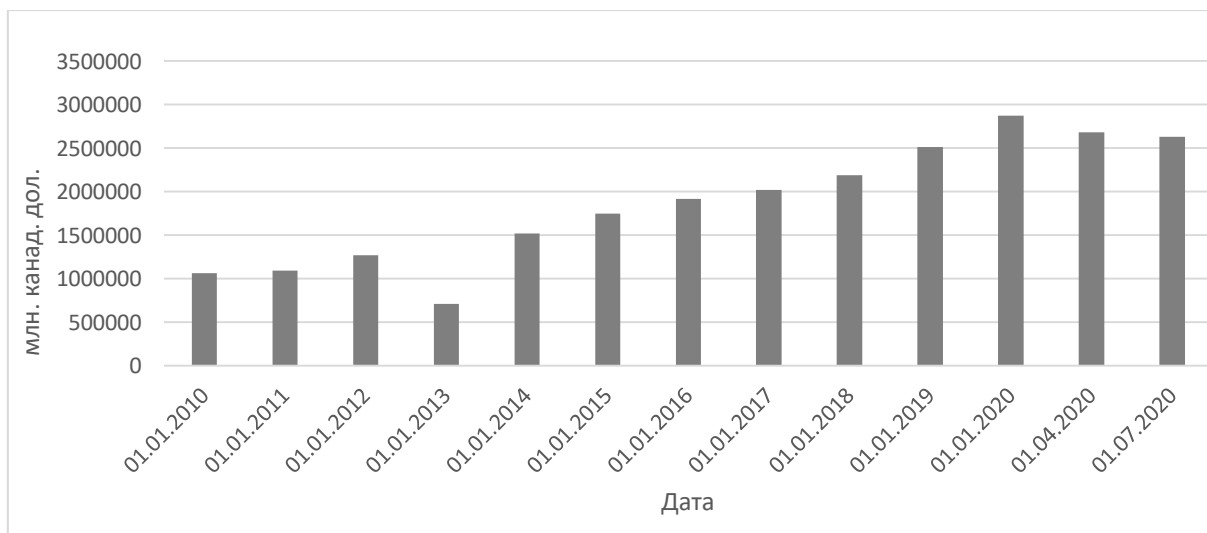
Протягом 2018 року рівень інфляції суттєво зріс (середнє значення за рік – 2,27%), водночас підвищується також і облікова ставка до 1,75%, внаслідок цього у 2019 році рівень інфляції зменшився порівняно з 2018 роком на 14%.

За березень 2020 року облікова ставка Канади була тричі зменшена до рівня 0,05%, такі заходи були необхідні для підтримки економіки внаслідок всесвітньої пандемії. Незважаючи на рекордно низький рівень облікової ставки, рівень інфляції за цей рік у країні суттєво знизився і середньорічне його значення становить 0,6%.

За останні 10 років рівень інфляції у Канаді лише двічі перевищив 2% (2011 та 2018 роки відповідно), що показує стійкість канадської економіки.

Проаналізувавши зміну облікової ставки та рівня інфляції у Канаді, можемо говорити активне використання центральним банком облікової ставки для антиінфляційної стабілізації.

Аналізуючи обсяг виданих кредитів у Німеччині (рис.8) та Чеській Республіці, було виявлено, що їх значення стабільно зростало протягом останніх 10 років. Проте ситуація у Канаді у 2013 і 2020 рр. кардинально інша.

Рис. 8. Динаміка обсягу виданих у Канаді впродовж 2010-2020 рр.

Джерело: складено, використовуючи [14]

Оцінімо вплив облікової ставки на значення обсягів виданих кредитів. З січня 2011 по січень 2015 року облікова ставка Канади становила 1,0%. Протягом 2011 року величина виданих кредитів збільшилась на 16,4%, протягом 2012 спостерігалось різке скорочення на 44,5%, але у 2013 році кредитування було знову активізовано і порівняно з 2012 роком кредити зросли на 116%. Протягом 2014 року величина кредитів збільшується ще на 14,8%.

Наступні зміни (зменшення) облікової ставки відбулись у 2015 році, проте внаслідок цих змін темп приросту обсягів кредитів не збільшився. З липня 2017 року до березня 2020 року рівень облікової ставки Канади поступово збільшувався, проте разом з тим і зростав приріст величина кредитів (9-14%).

У березні 2020 року рівень облікової ставки різко знизився зі значення 1,75% до 0,25%, проте обсяг виданих кредитів зменшився у першому кварталі 2020 року на 7%, а протягом другого кварталу ще на 2%. Це скорочення пояснюється зниженням ділової активності підприємців, а також платоспроможності юридичних та фізичних осіб.

Таким чином, обернений взаємозв'язок між величиною облікової ставки та величиною виданих кредитів не завжди прослідковується.

Висновки та перспективи досліджень у даному напрямку. Дослідження показало, що використання такого інструменту монетарної політики як облікова ставка у різних країнах впродовж останніх 10 років відрізнялося. Проте у 2020 році відзначається схожість монетарних заходів в усіх досліджуваних країнах та в Україні щодо зменшення рівня облікової ставки для подолання світової економічної кризи. Достовірно спрогнозувати майбутній рівень облікової ставки дуже складно, адже він буде залежити від перебігу пандемії COVID-19, ефективності і безпечності вакцин проти вірусу, зміни макроекономічних показників внаслідок карантинних обмежень, відновлення економічної активності тощо.

Можемо очікувати ймовірне підвищення рівня облікової ставки у пострадянських країнах, у тому числі і в Україні, оскільки економіка цих країн у процесі розвитку та становлення, а отже є більш чутлива та нестабільна у період змін.

Література

1. Примостка О.О. Сучасні режими монетарної політики / О.О. Примостка // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2016. Вип. 17. С. 128–130.
2. Сафонов Ю.М. Адаптація міжнародного досвіду при реалізації антикризової монетарної політики України / Ю.М. Сафонова // Інтелект ХХІ. 2016. Вип. 3. С. 20–26.
3. Дробязко А. Особливості монетарної політики Польщі, Румунії, Угорщини, Чехії: інструменти та механізми впливу на економічне прискорення / А. Дробязко // К: Видавництво «Заповіт». 2019. С. 85–95.
4. Міщенко В.І. Роль монетарного регулювання у стимулюванні економічного розвитку / В.І. Міщенко, І.М. Льон // Фінанси України. 2017. Вип. 4. С. 75–93.
5. Фартушний І.Д. Формування стратегій монетарної політики за допомогою макроекономічного моделювання / І.Д. Фартушний, А.П. Міщенко // Актуальні проблеми економіки та управління. 2020. Вип. 14. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/viewFile/191367/191419>
6. Статистика Національного банку Республіки Білорусь // Офіційний сайт Національного банку Республіки Білорусь. URL: <https://www.nbrb.by/statistics/monetarypolicyinstruments/refinancingrate>
7. Статистика Банку Росія // Офіційний сайт Банку Росія. URL: https://www.cbr.ru/hd_base/KeyRate/

8. Статистика Національного банку Польщі // Офіційний сайт Національного банку Польщі. URL: <https://www.nbp.pl/homen.aspx?f=/en/statystyka/instrumenty/instrumenty.html>
9. Статистика Угорського національного банку // Офіційний сайт Угорського національного банку. URL: https://www.mnb.hu/en/Jegybanki_alapkat_alakulasa?datefrom=12%2F01%2F2007&datetill=12%2F01%2F2021&order=0
10. Статистика Норвезького банку // Офіційний сайт Норвезького банку. URL: <https://www.norges-bank.no/en/topics/Monetary-policy/Policy-rate/>
11. Статистика Болгарського народного банку // Офіційний сайт Болгарського народного банку. URL: <https://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StInterestRate/index.htm>
12. Статистика Федерального банку Німеччини // Офіційний сайт Федерального банку Німеччини. URL: <https://www.bundesbank.de>
13. Статистика Національного банку Чехії // Офіційний сайт Національного банку Чехії. URL: <https://www.cnb.cz./en/faq/How-has-the-CNB-discount-rate-changed-over-time/>
14. Статистика Банку Канади // Офіційний сайт Банку Канади. URL: <https://www.bankofcanada.ca/rates/interest-rates/canadian-interest-rates/>

References

1. Prymostka, O.O. (2016), "Modern monetary policy regimes", *Scientific Bulletin of Kherson State University. Economic Sciences Series*, vol. 17, pp. 128–130.
2. Safonov, Ju.M. (2016), "Adaptation of international experience in the Ukraine's anti-crisis monetary policy implementation", *Intelekt XXI*, vol. 3, pp. 20–26.

3. Drobjazko, A. (2019), "Features of the monetary policy of Poland, Romania, Hungary, the Czech Republic: tools and mechanisms for influencing economic acceleration, K: Publishing House "Zapovit", pp. 85–95.
4. Mishhenko, V.I., Ljon, I.M. (2017), "The role of monetary regulation in economic development stimulating", *Financy Ukrainy*, vol. 4, pp. 75–93.
5. Fartushnyj, I.D., Mishhenko, A.P. (2020), "Formation of monetary policy strategies using macroeconomic modeling", *Current problems of economics and management*, vol. 14, [Online], available at: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/viewFile/191367/191419> (Accessed Jan 29, 2020).
6. The official site of the National Bank of the Republic of Belarus (2021), *Statistics of the National Bank of the Republic of Belarus*, [Online], available at: <https://www.nbrb.by/statistics/monetarypolicyinstruments/refinancingrate> (Accessed Jan 29, 2020).
7. The official site of the Bank of Russia (2021), *Statistics of the Bank of Russia*, [Online], available at https://www.cbr.ru/hd_base/KeyRate/ (Accessed Jan 29, 2020).
8. The official site of the National Bank of Poland (2021), *Statistics of the National Bank of Poland*, [Online], available at: <https://www.nbp.pl/homen.aspx?f=/en/statystyka/instrumenty/instrumenty.html> (Accessed Jan 29, 2020).
9. The official site of the Hungarian National Bank (2021), *Statistics of the Hungarian National Bank*, [Online], available at: https://www.mnb.hu/en/Jegybanki_alapkamat_alakulasa?datefrom=12%2F01%2F2007&datetill=12%2F01%2F2021&order=0 (Accessed Jan 29, 2020).

10. The official site of the Norwegian Bank (2021), Statistics of the Norwegian Bank, [Online], available at: <https://www.norges-bank.no/en/topics/Monetary-policy/Policy-rate/> (Accessed Jan 29, 2020).
11. The official site of the Bulgarian National Bank (2021), Statistics of the Bulgarian National Bank, [Online], available at: <https://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StInterestRate/index.htm> (Accessed Jan 29 2020).
12. The official site of the Federal Bank of Germany (2021), Statistics of the Federal Bank of Germany, [Online], available at: <https://www.bundesbank.de> (Accessed Jan 29, 2020).
13. The official site of the National Bank of the Czech Republic (2021), Statistics of the National Bank of the Czech Republic, [Online], available at: <https://www.cnb.cz> (Accessed Jan 29, 2020).
14. The official site of the Bank of Canada (2021), Statistics of the Bank of Canada, [Online], available at: <https://www.bankofcanada.ca> (Accessed Jan 29, 2020).